

ระบบหลอดเลือด	သွေးကြောစနစ်	[တေ ခေ နီ]
လူ့ဇာတိ	ပျံ့သွား	[ပျံ့သွား တေ]
ဘက်စုံ	တချို့အခြေအနေ	[တေ ခေ ခေ ခေ ခေ]
စနစ်	အာရုံကြောစနစ်	[အာ ခေ ခေ ခေ ခေ]
ပုံစံ	ထိခိုက်စေ	[ထိ ခေ ခေ]
ပုံစံ	စနစ်တကျ	[စနစ် ခေ ခေ]
ပုံစံ	သန္ဓေသား	[သန္ဓေ ခေ ခေ]
ပုံစံ	ဆရာဝန်	[ဆရာ ခေ ခေ]
ပုံစံ	ချက်ချင်း	[ချက် ခေ ခေ]
ပုံစံ	သွားတိုင်ပင်	[သွား ခေ ခေ]
ပုံစံ	ဆေးစစ်ထားတဲ့ရလဒ်	[ဆေး ခေ ခေ ခေ ခေ]
ပုံစံ	လျော့ချ	[လျော့ ခေ]
ပုံစံ	ခဏ	[ခဏ ခေ]
ပုံစံ	ရှောင်ကြဉ်	[ရှောင် ခေ]
ပုံစံ	ကိုယ်ဝန်	[ကိုယ် ခေ]
ပုံစံ	လိင်တူဆက်ဆံတဲ့အမျိုးသား	[လိင် ခေ ခေ ခေ ခေ]
ပုံစံ	အနည်းဆုံး	[အနည်း ခေ]

- T : ဆစ်ဖလစ်ရောဂါဟာ လိင်အင်္ဂါ ၊ စအို ၊ ပါးစပ်နဲ့ နှုတ်ခမ်းတွေကနေတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်တဲ့ ဘက်တီးရီးယားရောဂါတစ်မျိုး ဖြစ်ပါတယ် ။
- A : ရောဂါအစပိုင်းအဆင့်မှာ လိင်အင်္ဂါ ဒါမှမဟုတ် စအိုမှာ အနားသတ်မာတဲ့အနာ သေးသေးလေး ပေါ်လာပေမဲ့ နာတာ ကျင်တာ မခံစားရဘူး ။
- T : ဆေး မကုခဲရင် ခန္ဓာကိုယ် ၊ လက်ဖဝါး ၊ ခြေဖဝါး ၊ စအိုနဲ့ ပါးစပ်တို့မှာ အဖုအပိမ့်တွေ ထွက်လာပြီး ဆံပင်ကျွတ်တာ ၊ အဆစ်နာကျင်တာတို့ ဖြစ်မယ် ။
- A : ဆေးမကုရသေးရင် ရောဂါက ငြိမ်တဲ့အဆင့်ကို ရောက်ပြီး ရောဂါလက္ခဏာတွေ မပြတော့ဘဲ သွေးစစ်တာကနေပဲ သိနိုင်တော့တယ် ။
- T : ဒီအဆင့်ဟာ ရောဂါပိုးကူးစက်နိုင်ဖို့အတွက် အဖြစ်နိုင်ဆုံးအချိန်ပါ ။
- A : နှစ်ပေါင်းများစွာကြာပြီးတဲ့အခါ ရောဂါရဲ့နောက်ဆုံးအဆင့်ကို ရောက်လာမယ် ။
- T : နောက်ဆုံးအဆင့်မှာ ရောဂါပိုးက နှလုံးနဲ့ သွေးကြောစနစ်ထဲကို ပျံ့သွားနေပြီ ။
- A : တချို့အခြေအနေတွေမှာ ဆစ်ဖလစ်က အာရုံကြောစနစ်ကို ထိခိုက်စေတယ် ။
- T : စနစ်တကျ ဆေးမကုခဲရင် အသက်အန္တရာယ်ကို ထိခိုက်နိုင်တယ် ။
- A : အမျိုးသမီးတွေမှာ ရောဂါပိုးက သန္ဓေသားဆီကို ကူးစက်နိုင်တယ် ။

“ซึ่งไม่เพียงช่วยป้องกันโรคได้เท่านั้น แต่ยังช่วยป้องกันการตั้งครรภ์ได้ด้วย”
 T : လိင်တူဆက်ဆံတဲ့အမျိုးသားတွေက အနည်းဆုံး တစ်နှစ်ကို တစ်ကြိမ် ဆစ်ဖလစ် ရောဂါ
 စစ်ဆေးသင့်တယ်။

[ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວອະນິຍົມຕາຕ່າງໆ ອະແນໂສນ ຕະນິໂກ ຕະເຈນ ສີຜະລິຍອກ່າ ສີເຊຕິນແຕ່]
 “ควรตรวจคัดกรองโรคซิฟิลิสอย่างน้อยปีละครั้งในกลุ่มชายรักชาย”

รูปประโยคที่น่าสนใจ

- “หากไม่ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม อาจอันตรายถึงชีวิตได้” ອຸຣຸທ໌ ວກຸ ພະມະກຸອຸຣຸທ໌
 ອວວກ໌ ອຸຣຸທ໌ ວກຸ ວິຊິກ໌ ຣິດ໌ ວວ໌ [ສະນິຕະຈັຍ ເຊເມກຸ່ແຄ່ຍິນ ອະແຕ້ອ່ານດແຍໂກ່ ທີໄດ້
 ໄໜ່ແຕ່]
 (1.1) “ถ้าหากว่ายาที่ให้ไปหมดแล้ว สามารถไปซื้อจากร้านยาข้างนอกได้” ບະລິກ໌ ວຸອະ
 ກຸຣ໌ ວວະອຸຣຸທ໌ ອບຣິດ໌ ກ ພະອຸຣ໌ ຍຸ ວວະວ໌ ລິຣ໌ ວວ໌ [ປະໂລ່ແຕ້ເຊ ໂກ່ນຕວາແຄ່ຍິນ ອະປິຍິນ
 ກັຍ ເຊໂສ່ຫມ່າ ຕວາແຫວໂລ່ຍະແຕ່]
 (1.2) “ถ้าหากว่าเลิกบุหรี่ได้ ก็ไม่อาจเป็นโรคปอดอย่างร้ายแรงได้แล้ว” ພະລິບ໌ ບຣິວ໌ ອຸຣຸທ໌
 ອອຸວ໌ ຣອກ໌ ອຸຣ໌ ອຸຣ໌ ວະວະ ມບຣິດ໌ ຣິດ໌ ວວະ [ເຊເລະ ປະຍະແຄ່ຍິນ ອະໂຊຍອກ່າ ໂຊໂຊວາວາ ຫມະພຍີ
 ໄໜ່ບູ]
 (1.3) “ถ้าหากว่าโรคยังไม่ทุเลา จะต้องได้ตัดขาทั้งแนว ๆ” ຣອກ໌ ມວວກ໌ ວວອຸຣຸທ໌
 ໂຣໂວວກ໌ ກ໌ ບຣິວ໌ ບຸລ໌ ຣິດ໌ ວວ໌ [ຍອກ່າ ມະແຕ້ອ່າແຄ່ຍິນ ເລ່ເຕ້ໂກ່ ພະປະປຍິຍະເລ່ນແຫມ່]

บทสนทนาที่ 2

คำศัพท์ 2

โรคเริ่ม	ວຕຸກ໌ ກຸກ໌ ຣິດ໌ ຣອກ໌	[ຕະ ໜ່າ ຈແວະ ໂນ່ ຍອ ກ່າ]
โรคผิวหนัง	ອເຣໂປຣະ ຣອກ໌	[ອະ ເຍ່ ປຍາ ຍອ ກ່າ]
รวมถึง	ອບີອວ໌	[ອະ ປ່າ ອະ ຫວິນ]
หลากหลายรูปแบบ	ຣຸດ໌ ລະ ອຸ ອຸ	[ນີ ລານ ມໂຍ ໂສນ]
เชื้อโรค	ຣອກ໌ ບຸຣ໌	[ຍອ ກ່າ ໂປ]
ตุ่มน้ำใสๆ	ອຸຣຸທ໌ ກຸດ໌ ບຸ	[ອະ ເຍ່ ຈີ່ ພຸ]
เป็นกลุ่ม, เป็นฝูง	ອອຸ ອບຸໂຣໂຣກ໌	[ອະ ສຸ ອະ ປໂໂຍນ ໂລ່]
ปวด	ຮາກຸດ໌	[ໜ່າ ຈິນ]
แสบ	ບູວ໌ ບູລວວ໌ ບຣິດ໌	[ປູ ສະ ປູ ເລ່າ ພຍີ]

คั้น	ယား	[ຍາ]
หลบซ่อน	ပုန်းအောင်း	[ပေါ် ဝေး]
น้ำลาย	တံတွေး	[တံ တွေး]
ได้สัมผัส	ထိတွေ့မိ	[ထိ တွေ့ မိ]
อาการอื่น ๆ	တခြားလက္ခဏာတွေ	[တခြား နှင့် နာ နာ တခြား]
มีไข้	ဖျား	[ဖျား]
ปวดศีรษะ	ခေါင်းကိုက်	[ခေါင်း ကိုက်]
กล้ามเนื้อ	ကြွက်သား	[ကြွက် သား]
ขณะປັບအေး	ဆီး သွားချိန်	[ဆီး သွား ချိန်]
บวมแดง	ရောင်ပြီးနီ	[ရောင် ပြီး နီ]
เพศหญิง	အမျိုးသမီး	[အမျိုး သမီး]
กลิ่นคาว	ညှို့နံ့	[ညှို့ နံ့]
ตกขาว	အဖြူရည်ဆင်း	[အဖြူ ရည် ဆင်း]
ตลอดชีวิต	တစ်သက်လုံး	[တစ် သက် လုံး]

- T : တဏှာကြွက်နို့ရောဂါ က HSV ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး ကူးစက်ခံရပြီး ဖြစ်လာတဲ့ အရေပြားရောဂါ တစ်မျိုး ဖြစ်တယ်။
- A : မိန်းမကိုယ်နဲ့ စအို ကတစ်ဆင့် လိင်ဆက်ဆံတာ အပါအဝင် နည်းလမ်းမျိုးစုံနဲ့ ရောဂါပိုး ကူးစက်နိုင်တယ်။
- T : ဒီရောဂါဟာ အရည်ကြည်ဖုတွေ အစုအပြုံလိုက် ပေါ်လာပြီး နာကျင်တာ ၊ ပူစပ် ပူလောင် ဖြစ်တာ ၊ လိင်အင်္ဂါနဲ့ စအိုနေရာမှာ ယားတာတွေ ဖြစ်လာတတ်တယ်။
- A : တချို့သူတွေက နှုတ်ခမ်းနဲ့ ပါးစပ်ထဲမှာ အရည်ကြည်ဖုတွေ ဖြစ်လာတတ်တယ်။
- T : တဏှာကြွက်နို့ရောဂါ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး ကူးစက်ခံရပြီးတဲ့အခါ ဗိုင်းရပ်စ်ဟာ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ ပုန်းအောင်းနေလိမ့်မယ်။
- A : ကိုယ်ခုခံအား နည်းလာတဲ့အခါ တဏှာကြွက်နို့ရောဂါ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖြစ်လာနိုင်တယ်။
- T : ရောဂါပိုးကူးစက်ခံရသူတွေမှာ ရောဂါလက္ခဏာမပြပေမဲ့ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးက ထပ်ပြီး ပျံ့နှံ့နိုင်တယ်။
- A : အမျိုးအစား ၁ က ရောဂါပိုးရှိသူရဲ့တံတွေးကို ထိတွေ့မိတာကတစ်ဆင့် အများဆုံး ကူးစက်တတ်တယ်။
- T : အမျိုးအစား ၂ က ဒီဗိုင်းရပ်စ်ပိုး ရှိတဲ့သူနဲ့ လိင်ဆက်ဆံတာကနေ ကူးစက်တယ်။

(2.2) “ถึงแม้ว่าแผลเริ่มตกละก็ ก็ททายต่อเถอะ” အနာ ကျက်လာပေမဲ့ ဆေး ဆက်လိမ်းပါ
[อะหน้า แจ้ะหล่าเป้แม่ เซ แซะเลนป่า]

(2.3) “ถึงแม้ว่าไม่ตี้มเหล่า ก็มีสิทธิเป็นโรคตับได้” အရက် မသောက်ပေမဲ့ အသညးဧရာဝ်
ဧရာဝါ ဖြစ်နိုင်တယ် [อะแยး ဟမးတဲာ်ပဲာ်မံ အဲထဲထေးယော့ကံ ပယီ်းဟဲာ်]

คำพังเพยเฉลยความคิดจากเมียนมา မြန်မာ့အတွေး၊ မြန်မာ့ဆိုရိုးစကား

“จู่จ่าမရောက် รู่จ่าရောက် [ชีย่าหมะเย่า นีย่าเย่า]” แปลตรงว่า “ไม่ถึงที่รัก ถึงที่ฝัง”
คำศัพท์ที่อยู่ในคำสอนนี้คือ จู่ [ชีย] แปลว่า “รัก” ร่า [หยา] แปลว่า “สิ่งที่, สถานที่” มรောက်
[หมะเย่า] แปลว่า “ไม่ถึง” รู่ [นีย] แปลว่า “ฝัง”

ความหมายของคำสอนนี้คือ การมอบความรักให้จนมากเกินไป จะเกิดผลเสียมากกว่าผลดี
เมื่อรักมาก ย่อมตามใจมาก จะนำมาซึ่งลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมที่ไม่ดี เช่น การขาดความ
รับผิดชอบ หรือการควบคุมตัวเอง เมื่อคิดจะรัก ก็ควรรู้จักควบคุม และแสดงออกแต่พอดี

วิทยาลัยศึกษา